

Institut Hospital del Mar
d'Investigacions Mèdiques

Són dades de l'estudi UNIVERSAL realitzat a 5 universitats espanyoles

1 de cada 10 universitaris espanyols ha tingut pensaments suïcides en el primer any de carrera

La xifra és superior a la prevalença d'aquests comportaments entre la població general

L'estudi mostra que les relacions positives amb els iguals i un entorn familiar positiu durant la infantesa són factors protectors dels pensaments suïcides

El pas a l'edat adulta, el nou entorn i les creixents demandes acadèmiques, són reptes importants i estressants per als que inicien l'etapa universitària. Aquests estudis permeten oferir atenció precoç més eficaç

El 31,4% dels estudiants universitaris de primer any ha patit algun trastorn mental, majoritàriament depressió o trastorn d'ansietat, segons un estudi de la World Mental Health realitzat a 8 països, entre ells Espanya.

Barcelona, a 19 de setembre de 2018.- Al voltant del 10% dels estudiants universitaris espanyols declara haver tingut pensaments suïcides, i una mica menys de l'1%, haver realitzat una temptativa de suïcidi, en els últims 12 mesos, sense que s'hagin detectat diferències en funció del sexe dels enquestats. Aquestes dades s'extreuen del projecte UNIVERSAL (Universitat i Salut Mental), un projecte multicèntric espanyol, coordinat per l'**Institut Hospital del Mar d'Investigacions Mèdiques (IMIM)**, que ha estudiat els factors associats i a la salut mental en els joves que inicien els estudis universitaris, a més d'identificar aquells factors que promouen la salut mental o que la posen en risc.

L'estudi s'ha portat a terme a través d'enquestes a **2.118 alumnes de 5 universitats** espanyoles: Universitat Pompeu Fabra (UPF), Universitat de les Illes Balears (UIB), Universitat del País Basc (UPV-EHU), Universitat de Cadis (UCA) i Universitat Miguel Hernández (UMH). Es tracta del primer treball d'aquestes característiques realitzat a l'Estat i els resultats han estat publicats a la prestigiosa revista *Suicide and Life-Threatening Behavior*.

Maria Jesús Blasco, psicòloga clínica i primera signant de l'article assenyala que "**els principals factors de risc de la ideació suïcida inclouen aspectes familiars, esdeveniments estressants recents, així com la salut mental actual**". Entre aquests factors de risc es troben: la psicopatologia dels pares, agressió sexual o violació en l'any previ, patir o haver patit un trastorn de l'estat d'ànim o d'ansietat. "**L'estudi també identifica factors protectors de la ideació suïcida, com són les relacions positives amb els iguals i amb la família durant la infantesa**" declara Blasco.

L'estudi UNIVERSAL inclou el seguiment durant diversos anys dels estudiants, la qual cosa permetrà identificar perfils de risc individualitzats. **"Aquests primers resultats posen de manifest la necessitat de detectar de forma activa i precoç el risc d'ideació i conducta suïcida en els estudiants universitaris per a poder oferir atenció eficaç "** explica Jordi Alonso, coordinador del projecte UNIVERSAL, director del Programa d'Epidemiologia i Salut Pública de l'IMIM, catedràtic de la UPF i investigador CIBERESP.

Segons Victor Pérez, director de l'Institut de Neuropsiquiatria i Addiccions de l'Hospital del Mar i coordinador del grup de recerca en salut mental de l'IMIM **"molts dels primers episodis depressius apareixen durant l'adolescència, així com la majoria de les malalties mentals. La combinació de l'elevada prevalença dels trastorns mentals i el deteriorament funcional que comporten, hauria de promoure l'establiment d'intervencions preventives que disminuïssin el seu impacte i que ajudessin a millorar la salut mental futura, sobretot en els casos de depressió major i ansietat generalitzada"**.

El suïcida és la segona causa de mort al món a la població amb una edat entre els 15 i els 29 anys, segons dades de l'Organització Mundial de la Salut (OMS).

L'estudi UNIVERSAL ha rebut finançament del Fondo de Investigación Sanitaria (FIS), el Programa Nacional Sobre Drogues (PNSD), l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR) i el Consorcio de Investigación Biomédica en Red de Epidemiología y Salud Pública (CIBERESP).

Un estudi internacional mostra que el 31,4% dels estudiants universitaris ha patit algun trastorn mental durant en el primer any acadèmic

El Dr. Jordi Alonso ha coordinat també un ambiciós **estudi internacional**, liderat per la **World Mental Health**, que ha compilat en tres anys **13.984** qüestionaris d'alumnes de primer any d'universitat de 8 països (**Austràlia, Bèlgica, Alemanya, Mèxic, Irlanda del Nord, Sud-àfrica, Espanya i els Estats Units**) i de 19 universitats diferents, 7 privades i 12 públiques.

Els resultats han mostrat que **1 de cada 3 estudiants** (31,4%) ha patit algun trastorn mental en el primer any acadèmic a la Universitat i en **1 de cada 5** casos (20,4%) els trastorns els han generat problemes de desenvolupament, no només a nivell acadèmic, sinó que hi ha hagut una afectació de la vida social, les relacions personals i del treball.

"Hem estudiat quina afectació tenien els trastorns de salut mental d'aquests alumnes en el seu desenvolupament, i hem trobat que en el 20,4% dels casos generen una incapacitat greu, sobretot si els alumnes patien depressió major, ansietat generalitzada o trastorn de pànic" explica Jordi Alonso, **"a més, aquesta relació es mantenia a tots els països estudiats"** afegeix.

"Es tracta d'un estudi necessari ja que l'inici de l'etapa universitària és un moment clau per al desenvolupament personal i vital de l'estudiant. Conèixer la prevalença d'aquests trastorns i com afecten a l'estudiant en els seus diferents àmbits es fonamental per aconseguir reduir el patiment individual dels pacients i de les seves famílies" conclou Jordi Alonso.

Els trastorns mentals són un dels problemes de salut pública més rellevants a Europa, generant un impacte econòmic equivalent al 4% del PIB a la UE. Contribueixen de forma substancial en la discapacitat a la població general i, entre els estudiants, tenen un impacte considerable en el

rendiment acadèmic, són forts predictors de la deserció escolar i, en general, estan associats amb menor ocupació a l'edat adulta.

Articles de referència

Blasco MJ, Vilagut G, Almenara J, Roca M, Piqueras JA, Gabilondo A, Lagares C, Soto-Sanz V, Alayo I, Forero CG, Echeburúa I, Gili M, Cebrià AI, Bruffaerts R, Auerbach RP, Nock MK, Kessler RC, Alonso J on behalf of the UNIVERSAL study group. (2018) ***Prevalence and Association with Distal and Proximal Factors in Spanish University Students. Suicidal Thoughts and Behaviors.*** <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/sltb.12491>

Alonso J*, Mortier P, Auerbach RP, Bruffaerts R, Vilagut G, Cuijpers P, Demyttenaere K, Ebert DD, Ennis E, Gutiérrez-García RA, Green JG, Hasking P, Lochner C, Nock MK, Pinder-Amaker S, Sampson NA, Zaslavsky AM, Kessler RC, WHO WMH-ICS Collaborators. ***Severe role impairment associated with mental disorders: Results of the WHO World Mental Health Surveys International College Student Project. Depress Anxiety 2018:*** (en Premsa).